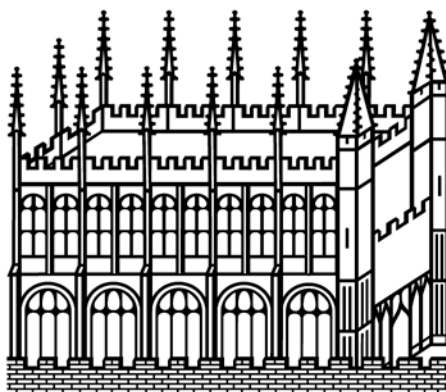

Bodleian Libraries

UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries
and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

<http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks>

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-
ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

D E
GEOGRAPHIA MYTHICA

SPECIMEN II.
COMMENTATIONEM

DE
C. A. G. VOELKERI SENTENTIA OMNINOQUE DE
ANTIQUISSIMORUM POETARUM GRAECORUM
FINGENDI RATIONE
CONTINENS.

RECTORE ACADEMIAE MAGNIFICENTISSIMO
AUGUSTO AC POTENTISSIMO
PRINCIPE AC DOMINO
DOMINO
CAROLO FRIDERICO

MAGNO DUCE SAXONIAE VIMARIENSII ET ISENACENSII PRINCIPE
LANDGRAVIO THURINGIAE MARCHIONE MISNIAE PRINCIPALI DI-
GNITATE COMITE HENNEBERGAE DYNASTA BLANKENHAYNII
NEOSTADII ET TAUTENBURGI REL.
SENSU ET AUCTORITATE
ORDINIS PHILOSOPHORUM AMPLISSIMI
IN ACADEMIA JENENSI

PRO
VENIA DOCENDI
RITE ADIPISCENDA
A. D. XVII. DECEMBRIS MDCCCXXI
PUBLICE DEFENDET

AUCTOR
HENRICUS GUSTAVUS BRZOSKA
PHILOSOPHIAE DOCTOR.

JENAE
TYPIS FRIDERICI FROMMANNI.

Gladstone e. 9 (3)

Am.

Gladstone e. 9 (3)

ms

HENR. CAR. ABR. EICHSTADIO

VIRO ILLUSTRISSIMO SUMMEQUE VENERANDO

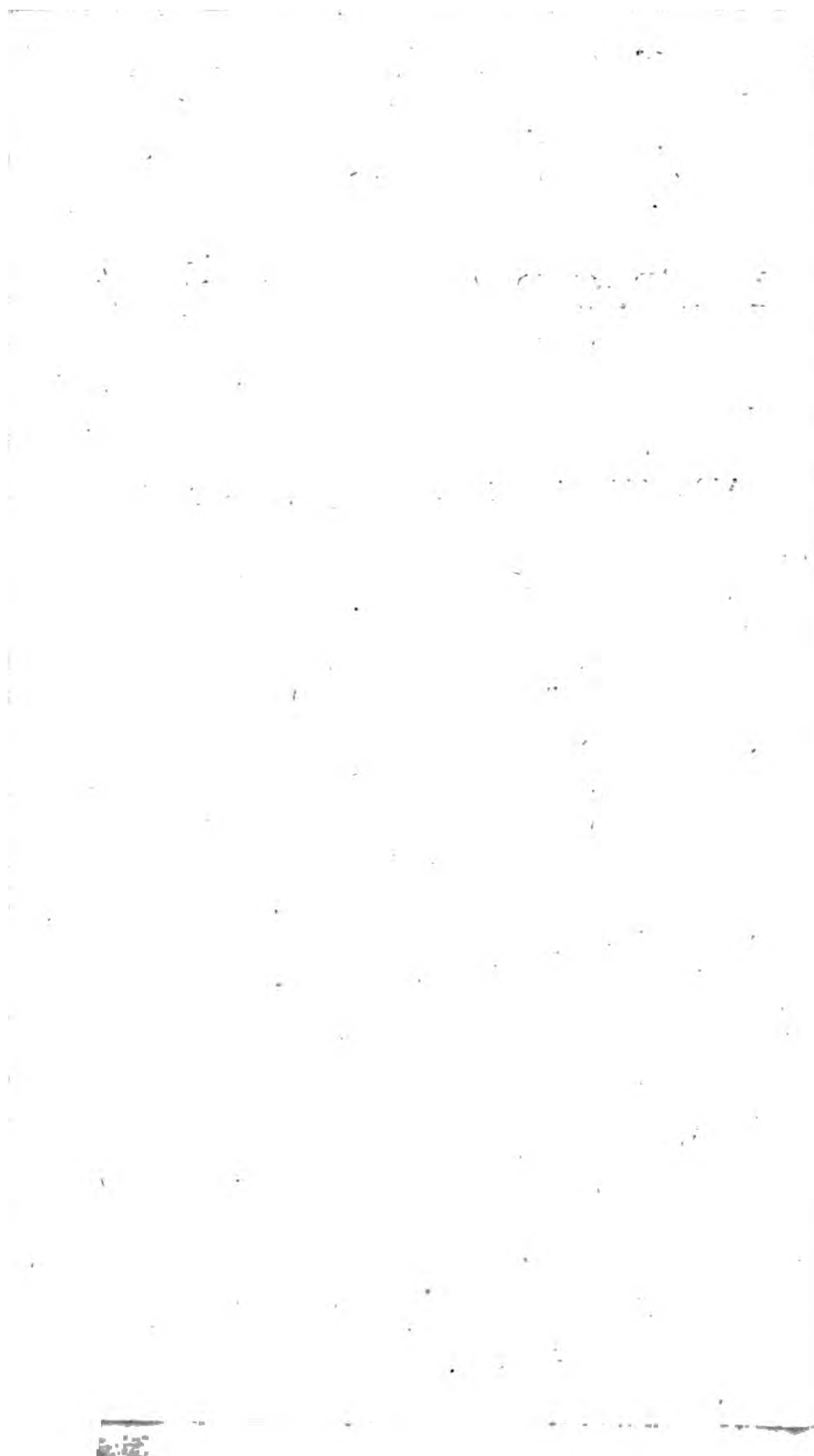
PIO GRATOQUE ANIMO

D.

G. B.

1 *

Gladstone. e. 9 (3)

Quum paucis abhinc mensibus specimen primum *de Geographia mythica, quod commentationem de Homerica mundi imagine, J. H. Vossii potissimum sententia examinata*, continet, propter veniam docendi in Academia Lipsiensi consequendam in lucem edere conarer, in eius prooemio, qua via ac ratione Vossii sententiam tractavissem, eadem etiam de Voelkeri opinionibus me disputaturum pronuntiavi. Quod ut ex parte quidem efficiatur, hunc libellum emisi. In causis autem, quae me ad Vossii opiniones censendas impulerunt, summa haec fuit, quod in *ephemeridibus litterariis Halensibus* nuper No. 157. *Voelkeri librum*, qui inscriptus est: *Ueber Homerische Geographie und Weltkunde*, ita laudatum vidi, ut non modo J. H. Vossii, qui totam vitam his in studiis exegit, opera tanquam irrita et inanis prorsus reiiceretur, sed etiam omnis de Homerica mundi imagine quaestio a Voelkero nunc primum ad liquidum explorata et ad finem usque perducta existimaretur. Quanquam vero quisque, qui in hac antiquitatis parte mediocriter tantum versatus est, mihi libenter concedet, parum referre, utrum censor iste Vossium laudaverit, an vituperaverit, necessarium tamen videbatur, quod permulti homines parum eruditi praeconum eiusmodi vocem errori non obnoxiam et quasi divinam venerantur, pro viribus demonstrare,

Vossium nonnullis quidem in rebus errasse, sed non tam temere et inconsulte, ut eius sententia prorsus repudianda sit, et minime existimandum esse, Voelkeri disputatione eam esse refutatam. Profecto valde mirandum foret, si J. H. Vossius etiamsi divino ingenio et excellentissima doctrina praeditus in nullum incidisset errorem, quum nullius opera adiutus atque continuis inimicitiis vexatus et a studio quieto abductus non tam novam in quaestionum geographicarum campo viam aperire, quam *novam omnino disciplinam* extruere institueret. Atque apertum est, neminem ex eorum qui post illum ἀρχηγέτην τῆς γεωγραφικῆς ἐμπειρίας his in studiis vires ingenii periclitati sint, numero, etiamsi ad unum omnes magni viri humeris sustentarint, Vossii laboribus praestantiora effecisse, permultos autem, quae ille bene extruxerat, corrupisse et pervertisse. Ne quis autem me in verba magistri iurare suspicaretur, in primo studiorum meorum specimine, quae mihi in Vossii sententiis non probabilia esse videntur, in medio ponere conatus sum. Quod vero ibidem pag. XII de Voelkeri libro disputationem *haud facillimum opus* appellavi, hoc non factum est, quod illius errores eorumque causas ob sententiarum explicationem sibi semper constantem et ingeniosam et ob lectoris animum permulcentem et ad se rapientem sermonem difficillime investigari, impugnari et refelli potuerunt, sed quod ille liber omnibus Homericis, qui huc pertinent, locis collectis laudabilis quidem, sed sine omni fere ordine et dispositione conscriptus, saepe perversas et infigmentis (a Voelkero ipso conditis) positas interpretationes edere visus est. Neque ego magna viri illius diligentissimi et doctissimi de Homeri cosmographia, quam di-

cunt, merita infitior, sed potius, me ea utique agnoscere valdeque mirari, profiteor. In Voelkeri libro homo eruditus, qui rebus geographicis inquirentis operam navat, maximam operae reperiet levationem, sed ineptus is esse videtur, qui, ut liber puerorum manibus tradatur, postulat.

Sed iam perscrutemur Voelkeri sententias. In libri sui §pho. 3. Vir laudatissimus J. H. Vossio crimini dat, *quod in quaestionibus suis de antiquissimorum Graecorum mundi imagine terrarumque cognitionibus institutis varias aetatum opiniones non satis accurate distinxerit inprimisque Homericis miscuerit Hesiodeas*. Quod quidem eo mirabilius esse, censet Voelkerus, quod haec temporum separatio, quam Vossius aliis in disciplinis constanter et severe flagitaverit, nusquam tam necessaria sit, quam in rebus geographicis, id quod Vossius ipse persaepe agnoverit. Iam enim ex Homeri cum Hesiodo comparatione patere, illius poetae mundi imaginem diversam fuisse ab ea, quam hic sibi finxisset: »Denn nothwendig,« ait ille pag. 2., »musste jede neue geographische Entdeckung nicht nur die Kenntnisse erweitern sondern auch die vorhandenen Vorstellungen von dem Ganzen und seinen Theilen modificiren und gänzlich umändern«. Cui apponit pag. 3: „Daher es nicht thunlich ist dem Homer eine Meinung unterzuschieben, weil sie die Folgenden hatten, oder sie sogar aus diesen zu beweisen. *Wie in jeder Art von Exegese so ganz besonders hier ist der Schriftsteller zunächst aus sich selbst zu erklären. Dieses fordert nicht allein der schon berührte Wechsel der Ansichten, es fordert es auch die Abgelegenheit und Einsamkeit Homers in seiner Zeit.* Wird doch

»dasselbe Gesetz anerkannt in soviel weniger wandelbaren Dingen, in Beachtung seiner Sprache, seiner Sitten und Alterthümer u. s. w.! Nur in zwei Fällen können spätere Autoritäten zu Rathe gezogen werden: »1) wenn sie dem als Homerisch Ausgemittelten nicht widersprechen, 2) wenn sich die unveränderte Forterbung eines Begriffes nachweisen lässt.« — Sed quum haec omnia nihil curaverit Vossius, promittit Voelkerus, ut ipsius verbis utar: »eine Darstellung der Homerischen Welt und Erde völlig ungetrübt von fremden Vorstellungen. — Res egregia dummodo vera!

Lobeckius docet Aglaoph. p. 255: *»Quomodo sciri potest, notum ei (Homero) fuisse quod tacet? Duae omnino sunt viae, quibus quid quisque veterum noverit, nec tradiderit autem, invenire queamus; prima, si quid his, quae prodidit, ita coniunctum et connexum est, ut qui illa noverit ne hoc quidem nescire possit; altera, si quam rem ea aetate, qua ipse fuit, aut omnibus aut certe plerisque notam fuisse constat. Atqui de Homeri aequalibus nullum praeter ipsius testimonium valet.«* —

Si Voelkerus in prima ista conditione, qua posteriores testes in consilium vocari possint, id tantum, quod in rationibus illis a Lobeckio descriptis invenitur, Homericæ aetati convenire videretur, nemo sane foret, quin assentiretur, sed quum omnino in quaestionibus geographicis eadem via ac ratione, qua de Cerbero et Orthro disputat (pag. 132.), demonstrari posse crediderit, quid Homeri aevo congruat, quid repugnet, ipse in majores errores quam Vossius inciderit necesse est. Nam qui ita Homericas notiones

cognitionesque investigare et explicare studet, ex poetarum carminibus quaecunque velit evincere potest, et altera quoque conditione nixus, inde sine dubio, quod easdem etiam ad posteriores propagatas se animadvertere opinetur, veritatis non levissimum repetet argumentum. Atque hunc in errorem quam facile et quoties permulti viri et doctissimi cuiusque fere aetatis illapsi sint, ut apud posteriores scriptores priorum aetatum notiones cognitionesque (intimo certe sensu non immutato propagatas) se reperire putent, vel potius, ut praeas res ad suas consuetudines et libidinem fingant, perspiciet, qui Criticorum interpretationes perolvit. Nec amplius ex exemplo isto a Voelkero de sua Homericorum carminum explicandorum ratione edito, dubium est, quid sentiat, si promittat p. 3. »Nirgends soll die eigene Phantasie des Untersuchenden etwas aus sich selbst hinzuthun, ausgenommen in so weit als keine Untersuchung ohne Schlüsse und Combination bestehen kann.«

Verum tantum abest, ut J. H. Vossium a temporum confusione sibi semper satis cavissem existimem, ut eandem ob causam adversus illum disputaverim. Sic in Spec. I. a me edito p. 25 seqq. non spernendis testimoniis et argumentationibus me ostendisse puto, nihil scisse Homerum de Argonautarum expeditione ad Phasin usque et per Oceani undas Libyamque vastam suscepta, nihil de Minerva Tritogenia ad Libyci fluminis s. paludis ripas nata. Poetam neque Oceanum e Leucade rupe fontes deducere et Stygem Oceani undarum decimam partem esse cogitasse, neque coelum extrema terrae in parte montium columnis nixum et Solis portas Coeli fornicibus infixas cantitasse.

Quae omnia ad aetatem Hesiodeam vel posteriorem revocanda esse statui.

Permirus autem est, Voelkerum in eundem rapti errorem, cuius Vossium accusat. Exempli exstant permulta, quorum ex numero, ne in ipso huius libelli initio Virum doctissimum falsis criminationibus insectari videar, nonnulla proferam. Voelkerus p. 94 init. statuit: »*Stygem esse Oceani decimam partem.*« Quo concesso ad sententiam suam, Oceani et maris mediterranei undas, etiamsi nulla re disternatas, modo propter diversam aquae naturam non commisceri, tuendam usus est. Relinquamus opinionem ineptam et Viro docto parum dignam, et hic modo quaeramus, unde desumat Voelkerus testimonia, Oceani aquae partem decimam Stygis nomine appellatam in inferorum regnum delabi. Habetne ille alium testem, quam Vossius, qui hoc primus proposuit? Utriusque testis est, *non Homerus, sed — Hesiodus.* Quo alio auctore confisus contendit Voelkerus p. 130. 132. »*Graecos heroicos bene cognovisse Erythiam, Hesperides, Gorgones, Graeas et Hyperboreos,* quorum omnium nomina Homero nota fuisse nusquam legimus. At vero utrius maior temeritas est ¹⁾, num

1) Dicit enim Voelkerus p. 132. med. . „Wenn Homer zum „Theil diese Namen nicht nennt, oder sich auch die Angabe findet, „Hesiodus rede zuerst hier- oder dortvon, so heisst das doch nicht, „früher sei eine Fabel nicht da gewesen! und der Schluss, Homer „habe sie nicht gekannt, ist übereilt. Namentlich in Bezug auf Erythia und den Hund Orthrus, welcher daselbst lebt, und welche beide „Namen Homer nicht nennt, lässt sich sehr wahrscheinlich machen, „dass sie ihm nicht unbekannt waren.“ Similia Heynius ad Apollod. p. 118. „Quod Hesiodum primum fabulae de Gorgone et Perseo „auctorem edunt viri docti, auctore Hesychio, parum docte faciunt, „qui Homerum fabulas has ignorare h. e. iis non uti, ait.“ Hunc perbene paucis verbis refellit Lobeckius Aglaoph. p. 317. a. „Num, „ait, „quia non demonstrari potest, Homerum haec ignorasse, creden-

illius, qui Homerum omnia illa, etiamsi ne nomina quidem commemoraverit, et in eius carminibus ne obscurissima quidem eorum cognitio reperiatur, bene tamen cognita habuisse contendit, an huius, qui easdem ob causas istorum notitiam Homero abjudicat? Quid probat conclusionem p. 133. *Homerum, quod Cerberi mentionem fecerit, etiam non ignorasse Orthrum et Erythiam?* Voelkerus nobis argumenti loco enucleat, intimam notionum similitudinem et, quum alium non possit, testem citat — *Hesiodum*. Si haec Homericarum notionum cognitionumque explorandarum ratio vera est, quidquid velis iis aptissimum esse, demonstraturus sum. In tot et tantos errores sane non delapsus est Vossius, qui primus nos docuit, ante Hesiodi aevum Graecos veterrimos de Erythia, Orthro, Hesperidibus, Gorgonibus, Graeis et Hyperboreis nihil scivisse. Haec exempla ad id, quod Voelkerus obieci, probandum suppeditant.

Sed est etiam fortasse, qui Voelkerum accuset, *quod res, de quibus scripserit, non satis accurate cognitae habuerit*. Praefationem enim sic incipit Voelkerus: »Der Leser wird bald finden, dass die-

„dam est, eum non ignorasse.“ Atque in demonstrationis serie docuit Vir excellentissimus: „Hi (Critici veteres) enim, quum vidissent successu temporis multas artes, fabulas, consuetudines, multa etiam vocabula et dicendi genera invaluisse prioribus inusitata in interpretandis et emendandis Homeri carminibus hanc regulam sibi constituerunt, ut tantum modo ei notum fuisse sumerent, quantum probari posset; non quo putarent doctum poetam omnia, quae nosset, carminibus suis inferfisse, sed quia ineptum iudicabant, quidquam sine idonea ratione credere .... Haec Criticorum regula si semel revulsa fuerint, si quisque, ut aliquid mente conceperit, is perficiet, ut hoc Homerum notum sed casu praetermissum videatur nihil erit in rerum natura, quod Homerus non praetermisisset potius, quam ignorasse videri possit.“ —

»ses Buch gegen die herrschenden Ansichten von Homerischer Geographie, wie sie durch die Schriften des verstorbenen J. H. Voss verbreitet sind, eigentlich von Anfang bis Ende gegensätzlich auftritt.« — Contra quem igitur disputat Vir laudatissimus, si de rebus ipsis dissertationem his verbis inchoat: p. 4. Sect. 1. §. 5. »Wir eröffnen unsere Untersuchung mit der Behauptung, dass nach Homer die Wohnstätte der Götter der Olympus und nicht der Himmel war. Gegen die bisher allgemein gehegte Meinung bestimmen wir, dass Uranos und Olympus nie als synonym bei Homer gebraucht werden, dass vielmehr eine durchgehende Unterscheidung derselben Statt hat. Seine Götter wohnen ihm immer nur auf dem Berg Olympus, und nur in sofern, als dieser auch in die Wolken und in den Himmel ragt, sind sie auch im letzteren.« Neminem negare credo, Voelkerum his verbis *Vossii* sententiam impugnare voluisse. At me hercule quo loco et quando Vossius docuit, »*Deos Homerica aetate ex hominum opinione in coeli fornicibus habitasse?*« Ne unus quidem, quo hoc contenditur, in omnibus Vossii operibus exstat locus, qui contra sexcenties docuit, hanc suspensionem esse Hesiodo quoque posterioris aetatis. Videas, quaeso, Vossii adnotationes, quae Homericorum carminum versionem additae sunt; videas ad Virg. Georg. p. 40 seq. p. 194. — ad Eclog. V. 56. Mythol. Br. 27. T. I. p. 188. ed. II. Kritische Bl. II. p. 199 seqq. I. p. 98 seqq. p. 235. cf. ad Arat. p. 70. — ad Hymn. in Dem. p. 32. v. 92. p. 146.

Verum tantum abest, ut Voelkerum nec unum illorum locorum legisse suspicer, ut pro eo argumentum mihi sint ipsius verba p. 8.: »Die Götter sind

nach Voss in der Regel auf dem Olymp.« Quales testes! qui, si vehementer urgemus, non levissimam ad crimen illud defendendum afferunt rationem. At est fortasse, qui opponat, Voelkerum id quod dixerit, se Vossii sententias ab initio ad finem usque impugnaturum esse, non ad verbum intelligi voluisse. Si res sic se habet, negari certe nequit, Virum laudatissimum id quod sibi in libro conscribendo proposuerit, parum accurate et distincte pronuntiasse. Idcirco equidem Voelkerum non reprehendam, certe autem ei homo iste, qui libri illius censuram sibi arrogavit, graviter irascetur, quod ipsi tam eximiam dedit occasionem, qua suae ipsius inscientiae praeco factus est. Iste enim, postquam Vossii de antiquissimorum Graecorum mundi imagine opiniones, quarum cognitionem tenuem nunc primo capere studuerat, describens, de Olympo haec verba protulit: .... »von der (sc. a terrarum orbe) nach oben *der Olympos emporragte mit der Götterstadt auf seinem Gipfel*« — paulo post sic pergit: »wie diess harmonisch ausgearbeitete Weltgebäude sich in deutlicher und eindringlicher Darstellung geltend machte, ist es durch allgemeine Ueberlieferung in den Schulen durch die Erdkarte bei der Uebersetzung der Odyssee und durch die mythologischen Briefe in unsere (!) Phantasie allmählig hineinverwachsen. Und der *eherne Himmel hat sich in den Vorstellungen der Gesammtheit als Göttersitz erhalten*, nur dass einzelne Forscher vom Katheder herab *gegen ihn sowohl als gegen die Einströmungen des Okeanos Einspruch thaten*.« Quis est igitur ille, cuius sententiam »de Coelo aeneo deorum sede« singuli tantum viri docti infirmare conati sunt? Respondendum est: *Vossius!* — Vossius

ergo docuit, »Deos Homericos *et in Olympo monte Thessalico et in aeneo coelo* domicilia habuisse! Num Vossius Voelkerum talem talis iudicis laudem inviderit! Et quam parum grata ipsi Voelkerum talis laus esse debuit! Sed iam usu et consuetudine fieri coepit, ut Vossii memoria, quam grato animo coli par erat, modo quoque nefario et turpi inquinetur, ab iis inprimis, qui vanas fingere solent species. —

Nunc progrediamur ad inquirendum modum, quo Voelkerus mundi imaginem in Homericis carminibus descriptam exortam esse opinatur. In universum sequi videtur eam sententiam, omnibus fere Viris doctis probatam, ex qua illa non uni poetae propria, sed omnibus aequalibus communis fuisse censetur. Homeri vero imaginem eandem esse, quae fuit heroibus, quorum aetatem celebrare voluit, tum ex eius simplicitate — (est enim tam simplex quam in hominum, qui culturae primitias vix assecuti sunt, animo rerum externarum aspectu inprimatur, necesse est,) — tum inde apparet, quod ab heroico ad Homericum usque aevum nullae externae exstiterant causae, quibus mundi imago immutari posset. Iam si legimus p. 6. »*Der Volksglaube bleibt sich in dergleichen nicht treu*, — so ist z. B. bei Homer auch eine doppelte Ansicht vom Hades nebeneinanderlaufend, wonach er einmal unter der Erde, dann aber auch wieder auf der Oberfläche eines festen Bodens in dem ewigen Dunkel jenseit des Okeanos ist. In solchen Dingen soll man nicht sagen, dass *sich der Dichter widerspricht*, oder daraus Schlüsse für Aechtheit und Unächtheit herleiten wollen, oder durch gewaltsame Auslegungen nach der Schnur Alles ausgleichen. *Fast bei allen Dichtern werden sich dergleichen Incon-*

sequenzen finden,“ — facile intelligitur, Voelkerum omnia, quae in illa HomERICA imagine sibi non congruunt, ad licentiam poeticam, quae dicitur, revocare. Quod autem Homeri mundi imago etiam omnium suorum aequalium fuit, omnes Graecos Homericos licentia poetica ad mundi imaginem formandam non minus quam Homerum usos fuisse, apparet. Unde conici potest, omnes Graecos Homericos fuisse poetas et HomERICO ingenio atque indole praeditos. Hac in re nihil mirabilius est, quam id, quod illi poetae licentia poetica, ita utique usi sunt, ut ad unum omnes eandem mundi formam finxerint. Simile miraculum etiam existit, si causam, cur singulae imaginis partes non semper eadem sint, in imaginandi vi, quae cuique in illa gente eximia sit, invenire credimus. — Atque quis ignorat, quanta dissimilitudo sit inter poetarum antiquissimorum et recentiorum fingendi rationem? Antiquissimi poetae phantasia quidem utebantur in carminibus suis eaque, si quidem Graeci erant, vividissima et maxime alacri, nec tamen ita, ut, quod posteriores factitabant, quae et qualia vellent, confingerent. Illi potius, quae a maioribus accepta habebant, et aliqua ratione compererant, vel ita, uti audiverant *rumore*, vel verisimilia sibi videbantur, animo comprehendebant, ad unam quandam imaginem revocabant et imaginandi vi exornabant. Hac de regionum remotissimarum apud Graecos veterrimos peritia, quae novis quibusque inventis augebatur. Quod autem ad mundi formam attinet, qui potuit eam poeta adstanti auditorum coronae alio modo describere, quam quo illi quaque die suis ipsi oculis intuebantur, et qualem esse ex simplici naturae contemplatione concludebant, nisi derideri et explodi vellet? Unde poeta ipse diversas no-

tiones desumere potuit? Eae autem non sunt ex arbitrio excogitatae, quod eadem sunt, quas naturae aspectus praebet. Nec ullus inter Graecos etiam seriores tam absurdus fuit, ut diversa de una et eadem re conderet figmenta.

Sed haec hic omittamus et ad Voelkeri librum revertamur. In eo p. 3. legimus: »*Derselbe Geist poetischer Harmonie, der alle griechischen Schöpfungen belebte, drückte selbst auch diesen Ideen seinen Charakter auf. Was die Erfahrung geliefert hatte, verband der Grieche mit dem was seine Phantasie zu einem poetischen Ganzen schuf:*“ et paulo post: »*Wo Widersprüche sich fanden, haben wir sie anzuzeigen und weniger oft sie gewaltsam zu lösen, denn als Eigenthümlichkeit des Volksglaubens zu erhalten, indem wir meinen, dass kein Volksglauben der Art stets consequent sei.*“ — His duobus locis comparatis concludimus, Voelkerum opinari, *Homerum ex iis, quae de terrarum situ et natura comperita erant, phantasia tantum composuisse mundi imaginem, quae singularum partium quidem inter se cohaerentia et congruentia insignis sed sibi ipsi in iisdem partibus non semper congruens sit.* cf. pag. 92. 94. 130. 131. 138. 143. 148. 151. 153.

Equidem libere profiteor me non intelligere, quomodo alicuius rei imago harmonica partium compositio esse possit, si partes singulae sibimet ipsis non semper congruant. Et quomodo fieri potuit, ut Graeci antiquissimi de una eademque re duas a se prorsus diversas haberent notiones? Num credibile sit, homines illos tam acri et sagaci ingenio, hoc aut non animadvertisse aut non curasse? Itaque si Homerum ipsum examinamus et sententias eius cum Voelkeri opinioni-

bus comparamus, apparet, *non Homerum* mundi imaginem mutabilem et sibi saepe repugnantem finxisse, sed *eam in poetam falsa eius verborum interpretatione illatam esse*. Quod ad iudicium defendendum argumenta suo quaeque loco praebenda sunt. Nunc autem exploremus, utrum Graeci antiquissimi in mundi imagine mente conformanda modo nuntiis extrinsecus acceptis et phantasia, an etiam alia quadam re ducti sint? Si nulla alia res reperiri potest, procul dubio confirmatur sententia, mundi imaginem Homericis carminibus ob oculos positam Homeri solius fuisse figmentum, et alium quemque hominem aliam imaginem ex geographicis rumoribus phantasia excogitasse. *At fuit etiam alia res, quae phantasiae quasi frenos iniiceret; fuit nimirum mundi ipsius aspectus naturaeque contemplatio*, quibus utrisque omnes homines, qui oculos habuerunt, uti potuerunt. Videbant enim se medio in terrarum orbe rotundo et coeli fornicibus terrae fines comprehendentibus circumtecto versari, cuius in altera parte Sol ad coelum evehebatur et cursu super capita paene finito in alteram partem delabebatur. Quod spectaculum quotidie oculis perceptum cuique tam penitus in animo inprimeretur, necesse fuit, ut haud fieri potuerit, quin omnes Graeci Homerici mundi eandem imaginem animo comprehenderent. Nec sane difficilius apud illos exstitit opinio mortuorum animas habitare in terrae gremio. Hoc egregie explicat Voelkerus p. 140. Etiam si hanc explicationem Homerica carmina undique probant, nusquam refutant, Voelkerus tamen aliique invenire arbitrantur, antiquissimos Graecos defunctorum domicilia mox in terrae gremio, mox in regionibus ultra Oceanum sitis posuisse. Quam

inantis haec opinio sit, alio loco ostendam. Mea autem sententia non parum confirmatur Viri praestantissimi assensu. Spohnius enim haec proposuit: De Extr. Odyss. p. p. 99. „Tempore antiquissima, origine prima est aetas geographiae fabulosa. Haec ab illis aetatibus earumque rationibus ita diversa est, ut vix ac ne vix quidem similis et tenuior quasi soror earum haberi dicique posse videatur.

Quid vero sit, quod tantam earum efficiat discrepantiam, in eo latet, quod illae imaginem terrae adumbrant, qualis vere est, qualemve esse homines observarunt; haec vero *imaginem e mentibus hominum talem qualem hominis illius aevi, variis causis commoti, finxerunt et cogitarunt, non qualis e tempore vere fuit*, exhibet. Non igitur imaginem terrae ibi expectabis, qualem esse illi homines compererint, sed *notionem menti informatam, imaginemque in animis eorum e variis, uti iam dixi, causis ortam, iisque obversantem, inhaerentem et infixam*. Non descriptionem invenies e variis compositam observationibus et certis quibusdam nitentem animadversionibus; sed *imaginem videbis mente animoque conceptam, non extrinsecus insinuatam*.

Quod autem mundus corpus est ex partibus suis apte et convenienter constructum, et homo ea indole ornatus est, qua res ita, ut vere comparatae sunt, oculis percipit, et animo imprimit, mundi imago, quam cogitatione ac mente complectitur, non minus concors et congruens esse debet, quam mundus ipse, unde petita est. Atque quum concors imago omnino ea esse videatur, cuius partes tales sint, quales esse debeant, nec alio modo comparatae esse possunt, etiam nullo modo fieri potuit, ut aliqua concordis mundi

imaginis pars diversa natura esse cogitaretur — Cuique vero Voelkeri librum legenti mirum videri debet, illum, Graecos antiquissimos diversas sententias non de regionibus remotissimis id temporis cuique fere Graeco obscurissimis, sed de mundi forma, quae in omnium versabatur oculis, secutos esse, credere. In illa totius mundi imagine, quam natura ipsa praebebat, poeta eiusque aequales obscuras illas regiones ita collocare studuerunt, vel ut sitas esse acceperant, vel, ubi nuntii certiores defuerunt, uti verisimilitudo postulabat.

Haec vero omnia non adversus Voelkerum solum disputata sunt, sed etiam contra eos, qui eum plane inconsulto et poesi omnino et praecipue veterrimorum vatum repugnanti studio se tradere putant, qui qualem mundi imaginem sibi finxerit Homerus, exploraturus sit. Arbitrantur enim poetam quemque, quae et qualia velit, ementiri posse, itaque Homerum minime, uti nostrates inter privatos parietes facere solent, imaginem certis finibus descriptam designasse. Profecto neque Homerus, neque Hesiodus fuere poetae umbratiles, sed qui antiquissimos ἀοιδούς omnia ex arbitrio excogitasse censet, illorum fingendi rationem et quid differant a posterioribus poetis, prorsus ignorat; et qui infitatur, Homerum certam quandam mundi imaginem cogitatione ac mente amplexum fuisse, illi humanam paene indolem derogat.

Quodsi ad Homeri ceterorumque antiquissimorum ἀοιδῶν fingendi rationem explicandam, quod permulti fecerunt, versu illo utamur, quo poeta ipse de Ulyssis apud coniugem narratione ita dixit: Odyss. XIX. 203. 2).

2) Iam Hesiodus Homerum imitatus est: Theog. V. 27. Ἰδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα. — Plaut. Pseudol. IV.10.: „Facit

Ἰσκειν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὅμοια
sub voce ψεύδεα intelligenda sunt *figmenta*, quibus
res verae quidem non subsunt, nec tamen verisimili-
tudo apud Graecos heroico aevo defuit. Virgilius, qui
haec verba sic reddit: Aen. VI. v. 100.

„Obscuris vera involvens“,

sensum illorum, praecipue quatenus ad Homeri poe-
sin iudicandam pertinet, non expressit. Nam non
minus recte fecisset, si »*Veris ficta involvens*« vertis-
set. Optime autem agimus, si *utramque versionem*
valere statuimus. Nam, ubi poetae, ut rem exemplo
illustrem, ad regiones incognitas depingendas notis-
simarum terrarum descriptionibus usus est, — id quod
illum in regione, quae introitum ad Inferos circumdat,
depingenda, ubi descriptionem ex locorum in Epiro
ad lacum Acherusium sitorum natura desumpsit, fe-
cisse, iam Pausanias animadvertit³⁾, — *Obscuris*
vera involvit. Sed ubi idem Menelai et Ulyssis ad

illud verisimile, quod medacium est.“ De arte poetica etiam Ho-
meri in universum recte iudicat Plutarchus de Gloria Atheniensium:
Καὶ γὰρ ἡ ποιητικὴ χάριν ἔσχε καὶ τιμὴν τοῖς πεπραγμένοις εὐκλότα
λέγειν ὡς Ὅμηρος ἔφη· Ἰσκει ψεύδεα πολλὰ etc. Porro Strabo hoc
ad Homeri poesin in universum transfert. I. 20., cuius verba paulo
post afferuntur. Aristoteles de Poetic. c. 24. Δεδίδαχε δὲ μάλιστα
Ὅμηρος καὶ τοὺς ἄλλους ψευδῆ λέγειν, ὡς δεῖ. Conf. Tassonis ver-
sus: Gerus. Liber.

C. Musa — — — — —

Tu rischiara il mio canto, e tu perdona
S'intesso fregi as' ver, — adorno in parte
D' altri diletta, che de' tuoi, le carte.

3) Pausanias enim dicit I. 17. 5.: Πρὸς δὲ τῇ Κιχύρῳ λίμνῃ
τε ἐστὶν Ἀχερουσία καλουμένη, καὶ ποταμὸς Ἀχέρων· ῥεῖ δὲ καὶ Κώ-
κυτος ὕδωρ ἀτερπέστατον. Ὅμηρος τὲ μοι δοκεῖ ταῦτα ἐωρακώς,
ἐς τε τὴν ἄλλην ποιήσιν ἀποτολμήσαι τῶν ἐν ἄδου, καὶ διὰ κατὰ
ὀνόματα τοῖς ποταμοῖς ἀπὸ τῶν ἐν Θεσπρωτίδι θέσθαι. Odyss. X. 5.
vid. O. Muell. Proleg. p. 363. A. G. Schlegel. De Geogr. Hom. 186.
cf. Voelker. p. 153. 154.

Aegypti, Libyae, Siciliae et Hispaniae oras errores persequitur, eos re vera ab illis heroibus ipsis sustentos esse, nemo suspicatus est — *Veris ficta involvit*. Nam hic *Vera* significant fabulas sive narrationes: Ulyssem et Menelaum redeuntes in regiones obscuras abreptos esse, et eas quae de regionibus remotis earumque prodigiis et portentis apud Graecos heroicos pervulgatae et pro veris habitae erant. *Fictae* autem sunt narrationes, Menelaum et Ulyssem ipsos pericula omnia ac labores illic imminentes vere obiisse. Et in Ulyssis narratione, de qua Homerus versum illum protulit pro *Vero* (Homericō sensu) id habendum est, quod Aethon, Deucalionis filius, modo narrato Ulyssi, aut vere obviam venit, aut obviam venire potuit: *figmentum* autem est id, quod Ulysses se Aethonem esse dicit. Est enim non obliviscendum, Graecos heroicos μύθοις illis de regionibus remotis acceptis fidem dedisse eosque veros putasse. Hoc praeclare ex Homeri ipsius verbis intelligitur. Nam certissimum est, quemque id temporis, qui fabulas istas audiverat, de iis eodem modo iudicasse, quo Alcinous ad Ulyssem, postquam heros obscurarum regionum pericula et formidines ordine enarraverat, quod sibi videatur, dicit Odyss. XI. v. 362. seqq.

ὦ Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν οὔτι σ' εἴσκομεν εἰσορόωντες,
 Ἡπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπὶ κλοπὸν, οἷά τε πολλοὺς
 Βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,
 Ψεύδεα τ' ἀρτύνοντας, ὅθεν κέ τις οὐδέ ἴδοιτο
 Σοὶ δ', ἐνὶ μὲν μορφῇ ἐπέων, ἐνὶ δὲ φρένες ἐσθλαί·
 Μῦθον δ', ὥς ὅτ' αἰδοῖς, ἐπισταμένως κατέλεξας
 Πάντων τ' Ἀργείων, σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά.

Sed hic iam adnotandum est, id quod postea pluribus verbis exponemus, Alcinoū quidem, sed

non ἀοιδὸν, credidisse Ulyssem ipsum omnia illa pericula obiisse. Si hunc errorem Spohnio, qui epim opinatur, neminem inter Graecos veterrimos dubitasse, quin Ulysses ipse re vera illos errores et calamitates emensus fuisset, ignoscere volumus, Vir egregius de fide μύθοις illis quae de locis remotis audierant et a vatibus et ab eorum aequalibus religiose adiuncta satis accurate et eximie disputat, De Extr. Odyss. parte p. 99. 100. Eius verba huc transferam:

„Quum (igitur) historia geographiae veteris ostendat, seriem quandam adesse imaginum, quae, si eam diligentius, potiora respiciens, examinaveris, nexum quendam prodat: parum recte sumeremus has imagines solum in apimis paucorum hominum fuisse, aut eorum, quorum scripta supersunt; imo rectius putabimus, si vulgares plerumque fuisse et multitudini cognitae credamus. Itaque Homérico etiam aevo, Graeci, si potiora spectes, hoc enim urgeo, non diversam habuerunt imaginem terrae, non v. c. in extrema versus occidentem regione alius Pygmaeos, alius Aethiopes, alius alios collocabat, sed in potioribus consensus erat. Crediderunt et populus et ἀοιδοί, quae in his antiquissimis carminibus reperimus. Crediderunt illi esse Cyclopes, esse Laestrygones immania ista monstra, rupes iaculantia, homines devorantia, Sirenes et quae sunt id genus alia. Credidit populus, et tantum abest ut ἀοιδοί illi sese demiserint ad opiniones populi, ipsi probe meliora edocti, ut ipsi tam parum ab hisce eorumque ratione cogitandi recederent, quam poetae aevi Germanorum heroici ab opinionibus aequalium. Ipsos non secus statuuisse neque statuere potuisse, quam aequales, et rei natura et simplicitas aevi et historia geographiae et similia aliorum popu-

lorum exempla diserte fatentur; hunc consensum loquuntur argumenta, quae de quibusdam notionibus e rationibus historicis et psychologicis repeti possunt, hunc imaginum bene sese excipientium series, hunc ipsa potior carminum Homericorum pars.“

Atque ideo praecipue Cratetem et Strabonem aliosque in carminibus Homericis interpretandis tot et tantis erroribus obnoxios fuisse credo, quod omnia, quae ipsis vera et veri similia visa essent, iam ab Homero pro veris et veri similibus habita esse putarent, neque intelligerent, ab antiquissimis Graecis permulta pro veris habita esse, quae fabulae erant ab aliis hominibus confictae. Illi enim non potuerunt in simplicem illorum temporum sentiendi et cogitandi rationem atque in tenues illas et imperfectas notiones se quasi insinuare, nec perspicere, quomodo eae exortae et temporum successu paulatim auctae et immutatae sint. Sed omnia, quae sibi ipsis videbantur de terrarum situ et natura, de mundi forma, de divinis numinibus aliisque rebus, ea nisi omnibus Homeri aequalibus poetae certe notissima fuisse et ab eo delectandi causa ex arbitrio immutata et exornata esse arbitrabantur. Quam sententiam etiam quemque probaturum esse, censebant illi, qui verae Homeri nuntios interpretandi rationis gnarus sit.

Inter recentiores Criticos in universum inter poetas antiquissimos et seriores discrimen perbene notavit Guil. Muellerus *Homerische Vorschule*. p. 6.: „Der Stoff der epischen Poesie ist die Sage, in welcher sich Geschichte und Fabel innig vereinigt, nicht jede für sich dem Sänger darbieten. Er hat also an diesem seinen Stoffe nicht viel zu wählen, zu schneiden, oder zu schmücken: denn er ist schon poetisch und nicht min-

der ist es die Welt, in welcher der Sänger lebt und aus der er seine Gestalten und Farben entlehnen muss. Der alte epische Sänger steht bescheiden und zufrieden auf einer und derselben Stufe mit seinem Zeitalter, während der neue Dichter sich immer zuerst zu einem höheren Standpuncte hinauf schrauben muss, um eine ferne poetische Weltansicht zu gewinnen. Hier auf gründet sich der Hauptunterschied zwischen der alten und neuen, namentlich epischen Poesie.“ — *Haec sufficient, quae sequuntur non sunt spernenda. Inter ceteros hic solum nominabo Wood: An Essay on the original Genius of Homer. vers. germ. p. 28. seqq. 74 seq. 158 seq. 295 — 314. — Schubarth, Ideen über Hom. u. s. Z. p. 62 seqq. cf. 129 seqq. Sed ex parte tantum assentiri potest Spohnio sic dicenti p. 90. 91.: „(Nam) omnino recentiores (sc. poetae) nonnisi arte eo pervenire possunt, ut ipsi transpositi sibi videantur in aliis locis et regionibus, versari inter alios homines aliorum temporum et morum. Nos autem nonnisi eiusdem artis virtute et praestantia fere miraculosa et divina adeo immutare et translocare possunt, ut illis temporibus vivere et in illis regionibus commorari inter illos homines esse nobis videamur. Quod quum sola arte eiusque vi ac praestantia id efficiant et efficere possint; facile accidere potest, ut non continuo tenore inhaerentes et infixi iis rebus, quas, a nobis multo magnoque temporis spatio interiecto seiunctas repraesentare, aut loco situque remotas adducere volunt, (ipsa natura revocante) ex adscita in veram et eam rerum rationem, qualis est, et qualem cognitam habent inscii et inviti relabantur. Idem valet de serioribus antiqui temporis poetis.*

Contra vero illi antiquissimi *αἰδοί* non fabellarum partes tanquam lacinias improbo labore undique corradabant, antequam consuerent et ad unius corporis formam conglutinent; non nova figmenta auscultanti concioni in medium proferebant; non sui ingenii foetus adstanti auditorum coronae venditabant; non res novas nemini antea cognitae cantitabant: sed maiorum narrationes canendo promulgabant res in facto positas certo tempore, a certis viris gestas aut perpassas, omnibus cognitae, quas nepotes ab avi ore exceperant, ut filius deinde suis posset narrando tradere.

Quae enim de poetis nostrae aetatis et de antiqui temporis prioribus poetis loquitur, laudanda sunt, sed in iis, quae de *αἰδοίς* antiquissimis disserit, permulta aperte falsa sunt, et accuratius explananda. Quid? Nonne nova figmenta auscultanti concioni in medium proferebant? Nonne res novas nemini antea cognitae canebant, sed maiorum narrationes canendo promulgabant, res in facto positas, certo tempore a certis viris gestas aut exantlatas omnibus cognitae? — Spohnius hanc contentionem repetit p. 93. „Credebant revera et poetae et populus, cui canebant, quaecunque ibi de diis deabusque, de hominibus aliisque rebus commemorantur;“ cui p. 96. apponit: „Historia Ulyssis nota erat, nota eius facta, itinera, errores, reditus, pericula, nota erant omnia.“ — Putat ergo Vir praestantissimus, Homerum eiusque aequales, *sibi persuasissimum habuisse errores et calamitates in Homericis carminibus expositas revera sustinuisse Ulysses!* Unde haec scire potuerint, quaero. Respondet ille p. 91. cf. p. 100: „eas nepotes ab avi ore exceperant, ut filiis deinde suis possent narrando

„tradere.“ Rursus interrogo: Quomodo tandem apud avos illa de Ulysse fabula exorta est? Respondet Spohnius p. 93. „illi, originem causamque ignorantes, in sola re credenda acquiescebant!“ Nihil impedio! At nos fabulae originem et causam explorare studeamus. Ad hoc assequendum duae sunt rationes. Altera eo spectat, ut contendamus: Ulyssem ipsum multos per annos circumvectum tandem in patriam reversum, quae expertus et perpessus fuerit, narravisse Ithacensibus. — Potuitne vero Ulysses ad Aeoli insulam appellere et ab rege accipere

ἄσκον βοὸς ἐννεώροιο.

Ἐνθα δὲ βυκτάων ἀνέμων κατέδησε κελευθα?

Potuitne heros Circen visere et socios suos in sues, lupos et leones mutatos inspicere? potuitne una die ab insula Aeaea Siciliae proxima ad Oceani ostium occidentale, ubi in Cimmeriorum caligine et nebula tectorum finibus ad inferorum regnum inhiat introitus, navigare et Tiresiae animam consulere? Si his omnibus fabulis res gestas subesse credere volumus, ad nonnullorum Criticorum vana et absurda interpretamenta, quae hic repetere taedet, refugiamus necesse est. Spohnii sententia procul dubio valet de exemplo ab eo edito et omnino de omnibus rebus ante Graecorum ipsorum oculos gestis; et modo quod ad has attinet, antiquissimorum ᾠδῶν carmina comparari possunt cum iis, quae aevo Germanorum heroico composita sunt. Sed multo aliter statuendum esse de facinoribus laboribusque ab heroibus in locis incognitis toleratis, paulo post explicabimus. — Videtur igitur haec via non esse ingredienda, restat altera, qua confiteri cogimur versum illum: Ἴσκειν, ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα, si interpretatio mea probatur, etiam ad

fabulae de Ulyssis et cuiuscunque erroribus pervulgatae originem explanandam esse aptissimum. Quod enim Ulysses pericula et casus, quibus apud Homerum suas errationes ornatas videmus, non reuera obire potuit, nec ulla ratio reperitur, qua Graeci antiquissimi, (eos dico, qui primi nepotibus de Ulysse narrauerunt,) ut hoc sibi persuaderent commoti sint, antiquissimus et origine primus de Ulyssis peregrinatione rumor quam maxime exiguus fuerit, necesse est. Huic autem rumori tenui poetae, qui primi Ulyssis errationes celebrarunt, fabulas de regionibus obscuris, quas quo minus heros obiisset, nihil impedire visum fuerit, id temporis cognitas miscuerunt. Atque quum historia testis sit, exiguam fuisse⁴⁾ inter Graecos veterrimos terrarum notitiam atque impedimenta, quae quo minus augerentur, obstabant, permulta et maxima, incredibile est, tantam illam de locis remotis fabularum, quibus in Homericis carminibus Ulyssis errores ornati sunt, copiam, iam longum per tempus ante Homerum notam fuisse, ita ut tum poeta nihil fecisset, nisi, quae conficta essent, ad verbum credulus recitasset. Sed inde potius apparet, etiam fabulas, quibus Ulyssis peregrinatio decorata est, initio paucas temporum successu et praecipue fortasse, ex quo Iones Asiae oram a peregrinis

4) Quam exiguam habuerint rerum nauticarum notitiam Graeci heroici, demonstravi spec. I. p. 8. seq. Ista vero rerum nauticarum scientiae egestas necessario efficiebatur et metu, ne a patria longius discederetur et maris periculis commercioque parco cum peregrinis gentibus habito. „Etenim fuit“, dicit Lobeckius Aglaoph. p. 273., „quoddam tempus, quum gentes nullis inter se commerciis mixtae soloque nativo arborum ritu inhaerentes, nec alieni quidquam reciperent nec de suo communicarent, et in ipsa illa humanitatis altrice Graecia, notum est, quam rara fuerint quondam commercia, quam intuta peregrinatio.

valde frequentatam obsedissent, auctas et amplificatas esse. Atque idem efficitur, si reputamus, eum vatem, qui bene sciebat: Odyss. I. 351.

Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
ἥτις ἀκούοντεςσι νεωτάτῃ ἀμφιπέληται ⁵⁾).

certe modo carmen novis rumoribus de terrae finibus acceptis ornatum auditoribus pronuntiasse, atque vere gloriam sibi conciliasse inter cantores maximam. Itaque mihi non absurda videtur eorum sententia, qui heroem illum diurni erroris casibus exercitatum iam ante Homerum celebratum fuisse, negant. vid. Nitzsch. Melet. p. 112. seq.

At fortasse haec fuit simplicissima atque a maioribus de Ulyssis peregrinatione accepta fabula: Uti permulti heroes Troia diruta domum redituri deo quodam deave succensente procellarum impetu abrepti aut sero aut nunquam in patriam pervenerunt, sic etiam Ulysses undis et periculorum vicissitudinibus iactatus et a malo in malum delapsus in patriam longissimo post tempore reversus est, et domesticas turbas ipso absente excitatas, compressit ⁶⁾. — Tam

5) Pindar. Olymp. Ode IX. v. 73. Αἶνει δὲ παλαιὸν
Μὲν οἶνον, ἄνδρα δ' ὕμνων
Νεωτέρων.

cf. Ovid. Pont. lib. III. Epist. IV. 51. (Sext. Emp. adv. Phath. Lib. I. c. 10. p. 204. Plin. Lib. V. Epist. 20. Platon. Republ. IV. p. 424. B. — Wolf Proleg. p. 94.)

6) Sic etiam Aristoteles de poet. c. 17. s. 18. τῆς γὰρ Ὀδυσσεΐας μικρὸς (vid. Nitzsch. Quaest. Hom. spec. I. p. 19. N. 4.) λόγος ἐστίν· ἀποδημοῦντός τινος ἔτη πολλὰ καὶ παραφυλαττομένου ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ μόνου ὄντος, ἔτι δὲ τῶν οἴκοι οὕτως ἐχόντων, ὥστε τὰ χρήματα ὑπὸ μνηστήρων ἀναλίσκεσθαι καὶ τὸν υἱὸν ἐπιβουλεύεσθαι, αὐτὸς ἀφικνεῖται χειμασθεὶς καὶ ἀναγνωρίσας τινάς, αὐτοῖς ἐπιθέμενος αὐτὸς μὲν ἐσώθη, τοὺς δὲ ἐχθροὺς διέφθειρε. τὸ μὲν οὖν ἴδιον τοῦτο τὰ δ' ἄλλα ἐπεισόδια. — cf. Voss. Antis. II. p. 234. sqq.

diuturnas errationes non in frequentatis et satis cognitae regionibus poni posse, intellectum est, sed in longinquis et fabulosis, quales erant Iliacis oris proximae terrae, unde reditum fecit heros. Quod autem Ulysses diutius quam Menelaus alique heroes circumactus est, hi propiores quidem regiones adiisse, ille vero in remotissimas et horribilissimas iactatus putabatur. Fuit ergo poetae eiusque aequalium haec opinio, ut putarent fieri potuisse, ut Menelaus et Ulysses alique omnes pericula et calamitates in longinquis illis et obscuris locis imminentes perpeterentur, nec tamen eas revera perpessos esse. Et ne hoc quidem pro certa et a maioribus accepta traditione haberi potest, quod tradunt, Menelaum octo et Ulyssem novem vel decem per annos peregrinatos fuisse. Etiam si vero forsitan homines tardi ingenii in poetae verbis haerebant creduli, maiorem tamen Homeri aequalium numerum bene scire oportebat, illum id nullo ex fonte haurire posse, Ulyssem illa itinera ac labores revera emensum esse, et poetam omnino fabulis de regionibus obscuris compertis solum ad heroum suorum celebrandorum fata et facinora decoranda uti, et non modo iis, quae tempore, quo heros vixit, in hominum ore vigeant, sed omnibus et ob novi delectamentum et illecebras iis potissimum, quae nuperrime allatae fuissent. Homerus ipse profitetur. Il. II. 486.

Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν.
et ut in memoriam suam omnes varie pervulgatas fabulas ad carmina sua ornanda reducant, Musas sic invocat:

Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι
Ἵμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστε τε, ἴστε πάντα
Ὅτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.

et Odyss. I. 1 — 4.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα
πολλὰ

Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε.

Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω.

Πολλὰ δ' ὃ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν.

cf. Il. I. 1 seq. Il. 761. Il. 491. 92.

„Adiuva me Ulyssis Troia diruta longe circumvecti
„describere errationes, quibus remotissimas terras
„earumque incolas cognoscere et varios labores et pe-
„ricula maritima perpeti oportebat. In memoriam
„reducas omnes de locis istis marique, quas com-
„peri, fabulas“ cf. Nitzsch. Erklær. Anm. zu H's. Odyss.
p. 1.

Si autem Ulyssis errores ita, ut illos adstanti auditorum coronae describit Homerus, vulgo ab heroe non re vera sustentati putabantur, quaeritur, num poeta ipsiusque aequales antiquioribus heroum facinoribus et fatis, quae vatium cura celebrata erant et in populi ore florebant. e. c. Argonautarum expeditioni, nihilo plus fidem habuerint. Quae fuerit Homeri calamitatum fingendarum ratio, eadem etiam veterrimos poetas, qui de Argonautis narrarunt, usos fuisse, nihil impedit, quominus credamus. Hinc sequi videtur, neque illorum poetarum, neque Homeri aequales illam expeditionem ita accidisse, sicut descriptam audiebant, opinatos esse. Quae fuerit simplicissima et origine prima de Argonautarum navigatione fabula, colligi nequit. (Spec. I. p. 25. seqq.) Huic autem expeditioni res gestas subesse, etiamsi alia argumenta deessent, ex descripta et explicata vatium antiquissimorum fingendi ratione apparet. Nec minus elucet, veterrimam et simplicissimam fabulam terra-

rum cognitionibus et doctrinarum artiumque peritia auctis et amplificatis mutata et extensam esse, 7) et *in ea permulta, quae initio poetarum ex arbitrio conficta erant, a serioribus aetatibus pro veris habita esse hominum naturae convenit.*

Quum omnia antiquorum et recentiorum Criticorum hac de re iudicia in unum conferre et examinare, non in proposito sit, hic modo Polybii, viri maximo ingenio et antiquitatis peritia, in medio positurus sum sententiam, quam sic affert Strabo. Lib. I. p. 20.:

7) Sic fortasse credibile Homerum primum fuisse, qui Argo scopulos illos Πλαγκτας nominatos praetervectum cecinerit, ut Carmina sua novis ornamentis fabulae illi populo mire gratae additis suavisima faceret. Ut hoc clarius intelligatur, verba mea ex Spec. I. quod non cuique in promptu est, hic repetam. Ibidem enim legimus: „Haud quisquam infitiabitur, multa ex Argonauticis vetustioribus in „carmina HomERICA emanasse, at nullo modo concedi potest, ea poetae arbitrio esse immutata. Contra imo etiam credendum est, quae „antiquioribus ex carminibus deprompta essent, ea, ita exhibita esse „in recentioribus, uti in illis fuissent exposita. Profecto autem mirum foret, quod Homerus aevum heroicum vere depingendi studio- „sissimus, suis aequalibus, qui ex Argonauticis scopulos illos in orientis extremi regione collocatos esse cognoverant, eosdem, a Graecis „heroicis in occidente extremo putatos, proposuisset, idque ita „quidem, ut Argo, uti alibi in oriente medios per hosce scopulos, „Iunone opitulante, feliciter navigasset. Quid erat, quod Home tam „temere atque inconsulte miracula mutuaretur ex oriente, quum satis eorum praeberet occidens, ne dicamus portentorum fingendorum „aut ex arbitrio huc illuc collocandorum consuetudinem antiquissimis „poetis prorsus alienam esse? Itaque coniiciendum esse arbitror, scopulos illos, si vere Πλαγκται eadem sunt Συμπληγάδες in Argonauticis iam vetustissimus, eodem in loco, ubi Homerus eos versari cecinit, sitos narrari, aut poetas demum seriores, qui Argo carminibus celebrarunt, scopulos Argoque eos praetervehentem ad poemata condecoranda ex Homero assumpsisse non aliter, ac si Strabo „perhibet fuisse, qui Herculis columnas esse Συμπληγάδας cantaverint. — Constatne vero pro certissimo Πλαγκτας homericas Symplegadibus nihil fuisse diversas?“ —

Si iis quae sequuntur argumentationibus meis veri simile factum est, magnum discrimen esse inter Πλαγκτας et Συμπληγάδας, novum existit argumentum, quo probatur opinio, Argo Πλαγκτας praetervectam esse ante Homerum non cecinisse poetas.

Ἄτε δὴ πρὸς τὸ παιδευτικὸν εἶδος ἀναφέρων τοὺς μύθους ὁ ποιητὴς, ἐφρόντισε πολὺ μέρος τᾶλθευς. ἐν δ' ἐτίθει καὶ ψεῦδος. τὸ μὲν ἀποδεχόμενος, τῷ δὲ δημαγωγῶν, καὶ στρατηγῶν τὰ πλήθη.

Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ, οὕτως ἐκεῖνος ταῖς ἀληθείαι περιπαιτίας προσεπετίθει μῦθον, ἡδύνων καὶ κοσμῶν τὴν φράσιν. πρὸς δὲ τὸ αὐτὸ τὸ τέλος τοῦ ἱστορικοῦ, καὶ τοῦ τὰ ὄντα λέγοντος, βλέπων. Οὕτω δὴ τὸν τε Ἰλιακὸν πόλεμον γεγονότα παραλαβὼν, ἐκόσμησε ταῖς μυθοποιΐαις καὶ τὴν Ὀδυσσεῶς πλάνην ὡς αὐτως. Ἐκ μηδενὸς δὲ ἀληθοῦς ἀνάπτειν καινὴν τερατολογίαν, οὐχ' Ὀμηρικόν. προσπίπτει γάρ, ὡς εἰκὸς, ὡς πιθανώτερον, ἢ οὕτω τις ψεύδοιτο, εἰ καταμίσγοι τι καὶ αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν. ὅπερ καὶ Πολύβιος φησι περὶ τῆς Ὀδυσσεῶς πλάνης ἐπιχειρῶν. τοῦτο δ' ἐστὶ καὶ τὸ,

Ἴσκει ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα

Οὔτε γὰρ πάντα, ἀλλὰ πολλὰ εἶπε, οὐδ' ἂν ἦν ἐτύμοισιν ὁμοῖα. Ἐλαβεν οὖν παρὰ τῆς ἱστορίας τὰς ἀρχάς. *et tum p. 25.* Εἰ δέ τινα μὴ συμφωνεῖ, μεταβολὰς αἰτιᾶσθαι δεῖ, ἢ ἄγνοιαν, ἢ καὶ ποιητικὴν ἐξουσίαν, ἢ συνέστηκεν ἐξ ἱστορίας, καὶ διαθέσεως καὶ μύθου. Τῆς μὲν οὖν ἱστορίας ἀλήθειαν εἶναι πέλος, ὡς ἐν νεῶν καταλόγῳ τὰ ἐκάστοις τόποις συμβεβηκότα λέγοντος τοῦ ποιητοῦ..... τῆς δὲ διαθέσεως ἐνέργειαν εἶναι τὸ τέλος. ὡς ὅταν μαχομένους εἰσάγη. μύθου δὲ ἡδονὴν καὶ ἐκπληξιν. Τὰ δὲ πάντα πλάττειν, οὐ πιθανόν, οὐδ' Ὀμηρικόν. τὴν γὰρ ἐκεῖνου ποίησιν φιλοσόφημα πάντας νομίζειν, οὐκ ὡς Ἐρατοσθένους φησὶ, κελεύων μὴ κρίνειν πρὸς τὴν διάνοιαν τὰ ποιήματα, μήδ' ἱστορίαν ἀπ' αὐτῶν ζητεῖν.

Hac de Polybii opinione Fr. Schlegelio, cui ea maxime probanda esse videtur (*Geschichte der Poesie der Gr. u. R. I. p. 77.*) rectius Uckertium sic iudicasse censeo. *Geogr. der R. u. Gr. T. I. 1. p. 13.* »Selbst

die Erzählungen von den Wundern der Ferne, von den missgestalteten Menschen u. dgl. können wir nicht als bloss phantastische Geschöpfe der Einbildungskraft des Dichters betrachten, sondern als herrschende Volkssagen, wie im Mittelalter, und selbst ja noch in neueren Zeiten, dergleichen über nahe und entlegene Gegenden und Länder umhergingen und umhergehen. Wir stimmen daher dem Eratosthenes und Polybius bei, dass im Homer Wahrheit und Fabel gemischt sei, nur mögen wir nicht mit ihnen behaupten, dass die Sänger diese letztere auch als solche anerkannten, und um jene mehr zu heben und annehmlicher zu machen, diese einmischten.“ — Sic in univ-
sum recte quidem iudicatum est, sed parum distincte. Nam Vir D. non enucleat, quid in rumoribus de Ulyssis aliisve errationibus pro figmento, quid pro vero a Graevis Homericæ ævo habitum sit. Quod ad explicandum hæc omnia disputata sunt. Quemque enim invenimus, Homericæ ævo fabulas monstrosas, quæ de locis distantibus pervulgatae erant, veras esse, neminem autem, Ulyssem ipsum ea adisse, putasse.

Si vero Homerum ipsum fabulas illas de Cyclopi-
bus, de Aeoli insula, de Laestrygonibus, de Aëaea, de Cimmeriis etc. composuisse ab illius ætatis sentiendi, cogitandi et fingendi ratione alienum est, hæc omnia a Phoenicibus aliisve navigatoribus Graecis audacioribus, ut ii ab expeditionibus in illas regiones inprimisque ultra Siciliam sitas instituendis deterrentur, conficta esse, credibile est. Quo enim alio modo fieri potuit, ut Graeci antiquissimi de locis in terræ finibus positis opiniones sibi tam vehementer repugnantes haberent, ut mox homines illic habitantes ob regionum amoenitatem et fertilitatem diis gra-

tissimos et beatissimos sicut Abios, Aethiopes, Libyes, etc. celebrarent; mox ab iis, qui maritimis periculis circumsepti, et ob animi crudelitatem horrificentissimi et ob tristem locorum naturam miserrimi essent, abhorrerent, sicut a Laestrygonibus, Circe, Cimmeriis etc. Equidem illam opinionem de locorum remotorum felicitate et amoenitate eorumque incolarum beatitudine apud Graecos antiquissimam et propriam fuisse, arbitrer, quod ea animo humano (et praecipue minus erudito) natura insita et innata esse videtur; atque ad hanc opinionem, qua Graeci ad expeditiones illas suscipiendas, facile commoveri potuissent, deprimentam, monstra et pericula a navigatoribus de mercaturis faciendis valde sollicitis excogitata esse.

Res quae quum ita sint, cognovimus, ἀοιδούς antiquissimos, si carmina componebant, imaginandi vi et virtute poetica usos fuisse in iis, quae de regionum remotissimarum situ, et natura et superstitione illa animo humano innata, et rumoribus ab aliis hominibus navigandi peritioribus acceptis pervulgata erant, alacriter, dilucide et distincte depingendis, quanquam etiam ad hoc efficiendum persaepe locorum notissimarum descriptiones suaeque ipsorum gentis mores, instituta, nomina etc. adhiberent ⁸⁾. Tum etiam poeta-

8) De his omnibus in Praef. ad Spec. I. p. III. sic pluribus verbis disserui: „Nec . . cuiquam dubium videri queat, poetam illum „cognitione certiore destitutum, ut peregrinarum depingeret naturam, cognitarum descriptionibus interdum usum fuisse atque ad nationes principesque extremae orae celebrandos non nomina tantum „Graecorum auribus non absona adhibuisse, sed mores quoque et instituta ad eos transtulisse; neque ulla fiat miratio, quod multa gentium exterarum numina vel ab iis, qui eas ad carmina sua ornanda „idoneas esse arbitrantur, a diis similem cultum inter Graecos nactis „Graeca receperint nomina, atque heroes, nisi mutas personas tuerentur, quasunque interras venirent, ab iis, quorum ipsi essent sermonem intellecturi, bene intelligerentur necesse fuerit.“ —